

opgemaakt worden. Behalve het verrassende jeugdschilderijtje, gemaakt aan de tafel in de jongenzaal en voorstellende Jaapje's komst in het Weeshuis, een stoute weergave van het geziene in een Rembrandtiek clair-obscur, aandoenlijk verinnerlijkt door een kinderlijke fantasie, bevinden zich in het Huis Van Looy enkele stilleven, die in weinig de „traditie" verraden, die Allebé juist in dit genre bij zijn leerling zou bewonderen. Een kleine, schetsmatige copie naar Koekkoek zegt meer van Joosten's onderrichtsysteem, roept eerder den de muren van de werkplaats volschilderenden Jaap in de herinnering, dan dat Jakob's zien er nader door bepaald wordt. Anders is dat met het vroege tekenwerk: eerste studies van de Burgeravondschool en uit het tekenboekje bij Aal te Zandvoort, een zogenaamd „standje" op het College „Kunst zij ons doel", het Haarlemse schildersgenootschap, waar hij in 1873 lid van was geworden, krabbels, gemaakt langs de weg, notities van figuurtjes, gepakt op een ogenblik, dat ze niet wisten bekeken te worden. Ze zijn levend, kernachtig en geestig van karakteristiek, in de vormgeving zeker en volstrekt persoonlijk; dit brede tekenen is het, dat den bevoorrechten en bewonderden leerling van Allebé verraaft. Een copie-fragment naar Frans Hals, geschilderd in de eerste vacantie aan de Academie, een groot naakt van een ouden man, het enige werk uit de eigenlijke studiejaren daar bewaard, tonen door de keuze van het typische, door de compactheid der compositie, de vaste verfbehandeling en het coloriet, dat weinig de directe invloed van het licht ondergaat, hoe Allebé de eigenschappen van den tekenaar opgekweekt en, in overeenstemming met zijn eigen aard, zorgvuldig op den schilder overgebracht heeft. Hoewel geheel onder zijn leiding gevormd, zal het schilderwerk van Van Looy op den duur meer in deze behandeling dan in de opvatting de invloed van den leermeester vertonen, zodat het zeker niet juist is, in hem een der zuiverste vertegenwoordigers van de Amsterdamse schilderschool, de school van Allebé, te willen zien. Daarvoor leefde hij ook te intens buiten de Academie in de kunstwereld mee, waar de schilders en schrijvers elkaar geheel genaderd waren, door een aantrekkingskracht gedreven, die het kenteken van het impressionisme is geweest. „Door impressionistisch wordt verstaan, dat de schijn, die de dingen aannemen voor het oog van den schrijver, zonder nader onderzoek omtrent hun wezen, vertolkt wordt. Daarin ligt ook de geheele beeldspraak", schreef Van Deyssel in 1884. „Daarom is impressionisme alleen een genre van beeldende kunst en is de impressionistische literatuur die, welke het meest de schilderkunst nadert." Het onderwerp loslaten, onderduiken in de toon en zich aan louter stemmingen overgeven kon Van Looy echter niet. In zijn koppen moest het kenmerkende van de persoon uitgedrukt, het geestelijke van het model naar voren gehaald worden, zodat ze in hun